سه‌شنبه
۳ آذر ۱۴۰۵- ۱۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۸ - ۲۴ نوامبر ۲۰۲۶- شماره ۳۱۸۵-پیاپی ۴۵۰۳

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸ - ۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ (داخلی -۱۰۸)
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

روایت کوچک شدن اقتصاد ایران

پژوهشکده پولی و بانکی با بررسی اطلاعات شش ماهه نخست سال و تحلیل نبض لحظه‌ای اقتصاد اعلام کرد؛ اقتصاد ایران در تابستان ۱۴۰۵ حدود ۵.۲ درصد کوچک شده؛ این یعنی «سفره‌های کوچک‌تر» و حذف بی‌سروصدای بخشی از هزینه ضروری از زندگی روزمره برای تاب آوری و بقا در شرایط روز. اما واقعیت تلخ این است که با گذشت زمان، اقتصاد در چنگال رکود تورمی گیر کرده و بهبود معیشت، دور از دسترس‌تر از همیشه به نظر می‌رسد.

اقتصاد ایران در تابستان ۱۴۰۵ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵.۲ درصد کوچک‌تر شد؛ نفت با افت ۳۱.۷ درصدی فعالیت، صنعت و معدن با انقباض ۱۰ درصدی و بازار مسکن با سقوط بیش از ۴۰ درصدی معاملات، زیر فشار رکود قرار گرفتند. در این میان، کشاورزی تنها بخش مثبت اقتصاد بود؛ رشدی که بیش از آنکه حاصل سیاست‌گذاری و افزایش بهره‌وری باشد، به بارندگی‌های بیشتر وابسته است.

از توقف معاملات مسکن تا نفت روی آب مانده

پشت این اعداد، تصویری نگران‌کننده از اقتصادی قرار دارد که در آن نفت فروش نمی‌رود، کارخانه‌ها کمتر تولید می‌کنند و خرید خانه برای بسیاری از خانوارها به رؤیایی دوردست تبدیل شده است. از سوی دیگر داده‌های اوپک و اداره اطلاعات انرژی آمریکا نشان می‌دهد تولید نفت خام ایران در شهریور، نسبت به سال قبل حدود ۴۰ درصد افت کرده و شاخص فعالیت بخش نفت با یک سقوط سهمگین ۳۱.۷ درصدی مواجه شد. این یعنی سنگین‌ترین ضربه به اقتصاد در تابستان امسال از سمت دریا وارد شده است.

بر اساس این تحلیل، این اتفاق ناشی از کاهش تقاضای جهانی نیست؛ تنگ‌تر شدن حلقه تحریم‌ها و محاصره دریایی، عملاً مسیر فروش و انتقال را مسدود کرده است. وقتی نفت‌کش‌ها روی آب سرگردان بمانند و نتوانند محموله خود را در بنادر مقصد تخلیه کنند، چاه‌های نفت در مبدأ به ناچار باید بسته شوند. این یک انتخاب نیست، یک الزام فنی و لجستیکی است. ظرفیت ذخیره‌سازی محدود است پس وقتی صادرات قطع می‌شود، تولید هم کم می‌شود. اثر این توقف صادرات، فقط در بنادر نمانده و بلافاصله خودش را در کف کارخانه‌ها نشان داده است. بخش صنعت و معدن افت ۱۰ درصدی را ثبت کرده است. صنایع مادر مثل فلزات اساسی، محصولات شیمیایی، خودروسازی‌ها و حتی صنایع غذایی در مدار رشد منفی افتاده‌اند.

وقتی نفت فروش نمی‌رود، ورودی ارز به کشور متوقف می‌شود. بدون دلار، کارخانه نمی‌تواند مواد اولیه و قطعات وارد کند. در نتیجه، خط تولید می‌خوابد، شیفت‌های کاری تقلیل می‌یابد و تولیدکننده برای جبران هزینه‌های ثابت خود، قیمت کالای نهایی را بالا می‌برد.

این همان زنجیره‌ای است که یک توقف صادرات در پایانه‌های نفتی را مستقیماً به گران شدن لوازم خانگی و مواد غذایی در سوپرمارکت محله شما متصل می‌کند. ماجرای نفت یادآور آن است که «همه تخم‌مرغ‌ها را در یک سبد نگذار».

رکود بازار مسکن حدود ۸ برابر کل اقتصاد شد

بر اساس تحلیل «کنون‌بینی» پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی از آنچه در نیمه نخست امسال بر اقتصاد ایران گذشت، اوضاع در املاک و مستغلات هم خوب نبود. آمارها نشان می‌دهد تعداد تراکنش‌های آژانس‌های املاک در تابستان امسال نسبت به سال قبل بیش از ۴۰ درصد افت کرده و این افت، نشانه‌ای از کاهش فعالیت بازار است و می‌تواند از ضعف تقاضای مؤثر (یعنی تقاضای همراه با توان خرید) حکایت داشته باشد.

از سوی دیگر بر اساس داده‌های نقل و انتقالات بانکی، در نیمه نخست امسال ارزش ریالی تراکنش‌های بخش ساختمان ۱۲۰ درصد بالا رفته، اما تعداد تراکنش‌ها ۹ درصد افت کرده است. این یعنی احتمالاً قیمت مصالح و ملک آن‌قدر متورم شده که خریدار واقعی توان نزدیک شدن به آن را ندارد و فروشنده هم احتمالاً به دلیل ترس از تورم آینده، حاضر به کوتاه آمدن نیست.

نتیجه این بن‌بست، قفل شدن کامل بازار مسکن است. در حقیقت رکود بازار مسکن در این فصل حدود ۸ برابر کل اقتصادمان شده است. در نهایت هم هزینه این توقف را مستأجرانی می‌دهند که برای تمدید قرارداد، باید از هزینه‌های ضروری زندگی‌شان مثل آموزش و درمان بزنند. در چنین بازاری «آب از آب تکان نمی‌خورد»: خریدار توان خرید ندارد و فروشنده هم کوتاه نمی‌آید.

سهم آسمان از سیاست‌گذاری‌های کلان بیشتر است

بر اساس گزارش کنون‌بینی پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی، در میان همه اعداد قرمز، بخش کشاورزی با رشد ۶ درصدی، تنها نقطه سبز اقتصاد در تابستان ۱۴۰۵ بوده که البته سهم آسمان از سیاست‌گذاری‌های کلان در این موفقیت بیشتر است چرا که میزان بارندگی در سال آبی گذشته بیش از ۶۰ درصد افزایش داشته است.

این یعنی اگر سال آینده با یک خشکسالی دوره‌ای مواجه شویم، همین ۶ درصد رشد هم به سادگی تبخیر می‌شود و کشاورزی نیز به جمع بخش‌های در حال انقباض می‌پیوندد.

بخش خدمات هم که معمولاً جورکش اشتغال در دوران رکود بود، عملاً در نقطه صفر (منفی ۰.۱ درصد) متوقف شده است.

چشم‌انداز اقتصاد ایران در ماه‌های باقی‌مانده سال

داده‌های نیمه نخست سال ۱۴۰۵ نشان می‌دهد اقتصاد ایران با یک مشکل دوگانه مواجه است: از یک سو ظرفیت تولید و فروش در بخش‌های مهم اقتصادی کاهش یافته و از سوی دیگر، تورم همچنان قدرت خرید خانوارها را محدود می‌کند. این ترکیب، شرایطی از رکود تورمی ایجاد کرده که آثار آن به‌تدریج از سطح بنگاه‌ها به بازار کار، مصرف خانوار و سرمایه‌گذاری منتقل می‌شود.

برآوردهای پژوهشکده پولی و بانکی از انقباض ۵.۲ درصدی اقتصاد در تابستان حکایت دارد. همچنین گزارش‌های منتشرشده از وضعیت سه‌ماهه منتهی به مرداد، از تداوم افت فعالیت اقتصادی و انقباض ۵.۹ درصدی حکایت دارند. گزارش‌های مهر و آبان هم خبری از بهبود شرایط ندارد و به این ترتیب به نظر می‌رسد نشانه‌ای از بازگشت پایدار اقتصاد به مسیر رشد در داده‌های موجود دیده نمی‌شود.

با توجه به این شرایط، می‌توان برای ماه‌های باقی‌مانده سال سه مسیر احتمالی در نظر گرفت.

تداوم محدودیت‌های ناشی از تحریم

در سناریوی نخست، اگر محدودیت‌های صادرات نفت و تجارت خارجی ادامه پیدا کند و تغییر معناداری در فضای سیاسی و اقتصادی رخ ندهد، احتمالاً رکود تولید در ماه‌های آینده نیز ادامه خواهد داشت. در چنین شرایطی، حتی اگر برخی بخش‌های اقتصاد به‌تدریج از شدت رکود بکاهند، استمرار محدودیت‌های خارجی مانع از شکل‌گیری یک مسیر پایدار برای بهبود فعالیت‌های اقتصادی خواهد شد.

در این وضعیت، بخش نفت همچنان با محدودیت فروش و انتقال درآمد مواجه می‌ماند. کاهش درآمدهای ارزی نیز تأمین مواد اولیه و قطعات موردنیاز صنایع را دشوارتر می‌کند. از سوی دیگر، ناترازی انرژی در فصل سرد سال می‌تواند با محدود کردن گازرسانی به صنایع، فشار مضاعفی بر تولید وارد کند. در چنین شرایطی، صنایع فلزی، پتروشیمی، خودروسازی و ساختمان همچنان در معرض کاهش فعالیت قرار دارند. کاهش تولید و فروش بنگاه‌ها نیز می‌تواند به تعدیل نیروی کار و کاهش درآمد خانوارها منجر شود.

از طرف دیگر، کسری بودجه دولت و احتمال تأمین مالی تورم‌زا، در کنار رشد نقدینگی و افزایش هزینه واردات، مانع کاهش سریع تورم خواهد شد.

بر اساس برآوردهای مطرح‌شده در بررسی دیدگاه اقتصاددانان درباره نیمه دوم سال، در سناریوی تداوم تنش‌ها، تورم نقطه‌به‌نقطه تا پایان اسفند می‌تواند به حدود ۸۰ درصد برسد و در صورت تشدید تنش‌ها، حتی به محدوده ۹۹ درصد نزدیک شود.

پایان جنگ و رفع محاصره

در مقابل، پایان جنگ و رفع محاصره می‌تواند از مسیر احیای صادرات نفت، تسهیل مبادلات تجاری و بهبود دسترسی بنگاه‌ها به نهاده‌های تولید، بخشی از فشارهای فعلی را کاهش دهد. در سناریوی دوم، کاهش تنش‌های خارجی و بهبود نسبی شرایط تجارت می‌تواند بخشی از فشارهای واردشده بر اقتصاد را تعدیل کند.

باز شدن مسیرهای صادراتی، افزایش فروش نفت و دسترسی بهتر به منابع ارزی، می‌تواند عرضه ارز را تقویت و هزینه تأمین مواد اولیه و تجهیزات را کاهش دهد. در این شرایط، صنایع صادرات‌محور و بنگاه‌هایی که به واردات مواد واسطه‌ای وابسته‌اند، امکان بیشتری برای بازگشت به ظرفیت تولید خواهند داشت. با این حال، بهبود شرایط خارجی لزوماً به معنای بازگشت فوری رشد اقتصادی نیست. کاهش سرمایه‌گذاری در ماه‌های گذشته، افت قدرت خرید خانوارها و مشکلات ساختاری نظام بانکی و بودجه همچنان موانعی جدی خواهند بود.

در این سناریو، می‌توان انتظار داشت سرعت انقباض اقتصاد کاهش یابد و بخشی از ظرفیت‌های غیرفعال تولید به مدار فعالیت بازگردند. برآوردهای منتشرشده از دیدگاه اقتصاددانان، در سناریوی ثبات نسبی شرایط، تورم نقطه‌به‌نقطه پایان سال را حدود ۸۰ درصد برآورد کرده‌اند؛ رقمی که تفاوتی با سناریوی نخست ندارد.

کاهش پایدار تنش‌های سیاسی

در خوش‌بینانه‌ترین سناریو، کاهش پایدار تنش‌های سیاسی، بهبود روابط خارجی و رفع بخشی از محدودیت‌های تجاری و مالی می‌تواند زمینه بازگشت درآمدهای نفتی و افزایش مبادلات اقتصادی را فراهم کند. در این وضعیت، افزایش صادرات نفت و محصولات پتروشیمی، دسترسی آسان‌تر به منابع ارزی، کاهش هزینه مبادلات و بهبود انتظارات اقتصادی می‌تواند به احیای تدریجی تولید کمک کند.

با این حال، حتی در صورت تحقق این شرایط، بازگشت اقتصاد به مسیر رشد پایدار به زمان نیاز دارد؛ «ره صدساله را یک‌شبه نمی‌توان رفت». بخش‌هایی مانند ساختمان، صنعت و معدن که با افت فعالیت و کاهش سرمایه‌گذاری مواجه شده‌اند، نمی‌توانند صرفاً با بهبود فضای سیاسی به سرعت به شرایط قبلی بازگردند.

در این سناریو، برآوردهای منتشرشده از دیدگاه اقتصاددانان، تورم نقطه‌به‌نقطه پایان سال را حدود ۶۲ درصد پیش‌بینی می‌کنند؛ هرچند تحقق چنین مسیری مستلزم تغییرات جدی در شرایط خارجی و اقتصادی است.

کدام بخش‌های اقتصاد در ماه‌های آینده آسیب‌پذیرترند؟

حال اینکه کدام بخش‌های اقتصادی در ماه‌های آینده آسیب‌پذیرترند و چشم‌انداز این بخش‌ها تا پایان سال چیست؛ کاملاً وابسته به تحولات سیاست خارجی و سرنوشت جنگ و محاصره دریایی است.

صادرات نفت همچنان وابسته به تحولات سیاسی منطقه است. صنعت و معدن تحت فشار محدودیت انرژی، ارز و مواد اولیه بوده و ساختمان با تداوم رکود معاملات و ضعف تقاضای مؤثر مواجه است. بخش خدمات با کاهش تقاضای خانوار و محدود شدن مصرف مواجه بوده و بخش کشاورزی نیز وابسته به شرایط بارندگی و منابع آب است.

در میان این بخش‌ها، صنعت و معدن بیش از سایر بخش‌ها در معرض انتقال هم‌زمان شوک‌های ارزی، تجاری و انرژی قرار دارند. در بازار مسکن نیز احتمالاً رکود معاملاتی ادامه پیدا می‌کند؛ چراکه افزایش قیمت‌ها در شرایط کاهش قدرت خرید، فاصله میان قیمت پیشنهادی فروشندگان و توان مالی خریداران را حفظ می‌کند.

اقتصاد ایران تا پایان سال به کدام سمت می‌رود؟

مجموع شواهد نشان می‌دهد اقتصاد ایران در ماه‌های باقی‌مانده سال بیش از آنکه با چشم‌انداز رونق مواجه باشد، با مسئله مهار رکود تورمی روبه‌رو است. حتی اگر شدت انقباض تولید نسبت به نیمه نخست کاهش یابد، این اتفاق به‌تنهایی به معنای بهبود معیشت خانوارها یا بازگشت رونق به بازارها نخواهد بود.

نکته مهم این است که اقتصاد ایران هم‌زمان هم با محدودیت در سمت عرضه به دلیل تأمین مواد اولیه و انرژی مواجه است و هم در سمت تقاضا، به دلیل کاهش قدرت خرید و نااطمینانی نسبت به آینده امیدی به بهبود ندارد. در نتیجه، ممکن است حتی با وجود کاهش سرعت افت تولید، به دلیل ادامه تورم بالا، بهبود وضعیت اشتغال و معیشت خانوار با تأخیر همراه شود. به نظر می‌رسد متغیر تعیین‌کننده اقتصاد ایران تا پایان ۱۴۰۵، نه صرفاً میزان تولید نفت یا نرخ تورم، بلکه امکان بازگشت اطمینان به فضای اقتصادی و تجاری کشور باشد. اگر محدودیت‌های خارجی و نااطمینانی‌ها کاهش پیدا نکنند، سیاست‌های داخلی به‌تنهایی ظرفیت محدودی برای جبران افت تولید و سرمایه‌گذاری خواهند داشت. به همین دلیل، حتی در صورت عبور از رکود شدید نیمه نخست، بازگشت به رشد پایدار احتمالاً به سال ۱۴۰۶ نیز کشیده خواهد شد.

تقدیر ناظر گمرکات هرمزگان از رئیس اتاق بازرگانی استان به پاس تقویت تعاملات تجاری و گمرکی

حسین سعیدی، ناظر گمرکات استان هرمزگان و مدیرکل گمرک شهید رجایی، با حضور در اتاق بازرگانی هرمزگان با محمدرضا صفا، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان دیدار و گفت‌وگو کرد و با اهدای لوح تقدیر، از نقش‌آفرینی و تلاش‌های وی در توسعه تعاملات میان بخش خصوصی و مجموعه گمرک استان قدردانی کرد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی هرمزگان، در این دیدار، سعیدی با اشاره به اهمیت تعامل مستمر و سازنده میان اتاق بازرگانی و مجموعه گمرک استان، این همکاری‌ها را در تسهیل فرآیندهای تجارت خارجی، تسریع تشریفات گمرکی، کاهش هزینه‌های مبادله، رفع موانع اجرایی و ارتقای شفافیت در زنجیره تأمین و ترخیص کالا مؤثر دانست.

در متن لوح تقدیر اهدایی، از رویکرد تخصصی و نگاه توسعه‌محور اتاق هرمزگان در حمایت از فعالان اقتصادی، تقویت زیرساخت‌های بازرگانی، تسهیل مبادلات قانونی و توسعه صادرات غیرنفتی تقدیر شده و بر نقش تعاملات نهادی در تقویت امنیت سرمایه‌گذاری، افزایش اعتماد میان فعالان اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی و ارتقای جایگاه تجاری و اقتصادی هرمزگان تأکید شده است.

ناظر گمرکات استان هرمزگان همچنین ابراز امیدواری کرد با تداوم همکاری و هم‌افزایی میان اتاق بازرگانی و گمرک استان، زمینه تحقق اهداف اقتصادی، توسعه تجارت دریایی و تقویت ظرفیت‌های بازرگانی هرمزگان بیش از پیش فراهم شود.

آگهی فراخوان مناقصه عمومی شماره ۲۸/ بیست‌وهشت
شهرداری پرند

نوبت اول

شهرداری پرند به استناد مجوز شماره ۰۵۱۱۶۴ مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۹ صادره از سوی شورای اسلامی شهر در نظر دارد **احداث زمین بازی تنیس جنب چمن مصنوعی فاز سه به شماره ۲۸-۲۰۰۵۰۹۸۲۸۳۰۰۰۰** را برای مدت شش ماه شمسی از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط و دارای حداقل رتبه ۵ ابنیه ۵ تاسیسات برقی از سازمان برنامه و بودجه واگذار نماید. لذا شرکت کنندگان واجد شرایط جهت دریافت اسناد فراخوان و اطلاعات بیشتر می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۳ با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir در فراخوان شرکت نمایند.

۱. **مبلغ اعتبار خرید:** ۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (پنجاه میلیارد ریال)

۲. **سپرده شرکت در مناقصه:** ۲،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (دو میلیارد و پانصد میلیون ریال) که بایستی نقداً به حساب شماره **۰۱۰۹۱۱۳۳۶۶۰۰۶** (شماره شبا IR ۲۸۰۱۷۰۰۰۰۰۰۰۱۰۹۱۱۳۳۶۶۰۰۶) نزد بانک ملی به نام شهرداری پرند یا بصورت ضمانتنامه بانکی تسلیم دبیرخانه این شهرداری گردد. لازم به ذکر است چنانچه برندگان اول و دوم مناقصه حاضر به عقد قرارداد نشوند، سپرده آنان به ترتیب به نفع شهرداری ضبط خواهد شد.

۳. **مهلت و محل دریافت اسناد مناقصه:** دریافت اسناد آن صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۳:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۹ به آدرس Www.setadiran.ir می‌باشد.

۴. **مهلت و محل تسلیم پیشنهادات:** متقاضیان می‌بایست پاکت‌های پیشنهاد قیمت خود که برابر شرایط مندرج در اسناد مناقصه تنظیم شده است را حداکثر تا ساعت ۱۲:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۱ در سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir بارگذاری نمایند.

* **تذکر:** صرفاً اسناد پاکت‌های پیشنهاد (ب) و (ج) دارای امضای الکترونیکی مورد پذیرش است و در جلسه بازگشایی؛ پاکت‌های (ب) و (ج)، بصورت فیزیکی (کاغذی) و اسناد فاقد امضای الکترونیکی (دارای مهر گرم) به هیچ‌وجه مورد پذیرش نیست.

۵. **مدارک لازم جهت دریافت اسناد:** متقاضیان جهت دریافت اسناد می‌بایست از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت www.setadiran.ir نسبت به تهیه اسناد اقدام نمایند.

۶. **زمان بازگشایی پیشنهادها:** ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۱ می‌باشد.

۷. شهرداری در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.

۸. پرداخت هزینه خرید اسناد از طریق درگاه الکترونیکی سامانه ستاد ایران یا از طریق بانک معتبر بایستی صورت پذیرد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۹/۰۳ | تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۹/۰۹ | رحمت‌اله پایدار، شهردار پرند